



KLAGANDE

Staffanstorps kommun

MOTPART

Polismyndigheten

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Malmös beslut den 14 maj 2019 i mål nr 593-19 och 3245-19, se bilaga A

SAKEN

Förordnandeområde för ordningsvakter

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Staffanstorps kommun yrkar i första hand att ansökan om förordnande av ordningsvakter beviljas och i andra hand att målet återförvisas till Polismyndigheten för prövning i sak. Kommunen anför följande.

Av förarbetena till lagen (1980:578) om ordningsvakter, förkortad LOV, framgår att lagstiftarens avsikt med lagen är att tillskapa en reglering som medger att ordningsvakter ska kunna få sköta sådana ordningshållningsuppgifter som egentligen ankommer på polis i sådana fall då detta är påkallat av dels olika särskilda förhållanden enligt 2 §, dels till följd av speciella omständigheter enligt 3 §. Lagen avser vidare uttryckligen att reglera "för vilka uppgifter en ordningsvakt ska få förordnas". Detta kan

inte ges annan betydelse än att lagstiftaren har förutsatt och avsett att det ankommer på den som bär ansvar för att ordningen upprätthålls att ensam avgöra om det föreligger ett behov av ordningsvakter samt att då hos Polismyndigheten ansöka om beslut om förordnandeområde. Om sådan ansökan beviljas ankommer det sedermera på denne att bestämma om vilka ordningsvakter som ska anlitas för skötseln av denna uppgift. Att lagstiftningen har detta innehåll stöds av det som uttalats i förarbetena till senare införda bestämmelser i LOV om förordnande av ordningsvakter för säkerhetskontroller. Det är klart att lagstiftaren avsett att den som har ett primärt och av rättsordningen erkänt intresse av att ordning upprätthålls ska vara den som är part i ärende hos Polismyndigheten om förordnandeområde enligt 3 § LOV.

Vidare innebär Polismyndighetens beslut i realiteten ett förbud mot att allmän ordning upprätthålls av ordningsvakter inom det geografiska området. Beslutet har därför en faktisk verkan och stor betydelse för kommunen vid vilket förhållande ett överklagbart beslut ska anses föreligga även i det fall LOV skulle ha haft sådant innehåll som förvaltningsrätten gör gällande. Polismyndigheten har genom aktuellt besked slutligen skiljt sig från ärendet avseende kommunens ansökan, vilket inte kan anses ha gjorts som ett led i myndighetens service-skyldighet.

Polismyndigheten anser att överklagandet ska avslås och anför följande.

Det är Polismyndighetens inställning att aktuellt ställningstagande är att anse som information, vilken lämnats som ett led i myndighetens service-skyldighet. Denna information är inte överklagbar.

Det är vidare Polismyndighetens uppfattning att det endast är enskild ordningsvakt som kan ansöka om och erhålla ett överklagbart beslut om förordnande enligt 3 § LOV. Detta framgår av 3 § LOV jämfört med

1 § ordningsvaktsförordningen (1980:589) liksom av prop. 1979/80:122 s. 34. Polismyndigheten är därmed förhindrad att fatta beslut om sådant förordnande för det fall att sökanden är t.ex. kommun, landsting eller annan sakägare. Då Polismyndigheten är förhindrad att fatta beslut enligt 3 § LOV avseende annan sökande än enskild ordningsvakt, lämnas information till denna sökande för att tillgodose det behov av upplysning och besked som ändå får anses finnas hos andra parter. Denna information lämnas inom ramen för förvaltningslagens serviceskyldighet. Informationen är att anse som formlös utan egentlig verkan då sökanden inte är att anse som rättmätig sökande, innehållande uppgifter om Polismyndighetens eventuella bedömning av det aktuella området för det fall att rättmätig sökande inkommer med ansökan om förordnande. Nuvarande lagstiftning är inte tillfredställande på detta område varför hemställan om lagstiftningsförändring gjorts till Justitiedepartementet. Enligt uppgift tillsätts en utredning av departementet för att utreda bl.a. denna fråga.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Efter ansökan från Staffanstorps kommun lämnade Polismyndigheten ett besked med innebörd att angivna områden i nuläget inte utgjorde sådant område där förordnade ordningsvakter fick tjänstgöra med stöd av 3 § LOV. Kommunen lämnade därefter in ytterligare en ansökan, vilken Polismyndigheten avvisade med hänvisning till pågående domstolsprocess. Frågan i målet är om Polismyndighetens besked utgör ett överklagbart beslut.

Överklagbart beslut enligt LOV

Av tillämpliga bestämmelser som framgår av förvaltningsrättens dom framgår att Polismyndigheten inte ska fatta särskilda beslut om inom vilka områden upprätthållandet av allmän ordning kan behöva kompletteras med ordningsvakter (förordnandeområden). I stället ska Polismyndigheten inom

ramen för ett och samma beslut pröva om aktuella områden uppfyller villkoren i 3 § LOV och om den enskilda ordningsvakt som ansökan avser uppfyller kvalifikationskraven i 4 § LOV.

Kammarrättens tolkning är att aktuella bestämmelser i LOV förutsätter att det är en enskild ordningsvakt som ska ansöka om förordnande. Däremot finns det inget hinder mot att en kommun eller ett bevakningsföretag kan ansöka för enskilda ordningsvakters räkning eller ligga bakom en ansökan från en enskild ordningsvakt.

Staffanstorps kommun har ansökt om att vissa platser i kommunen ska utgöra förordnandeområden enligt 3 § LOV. Polismyndigheten har i överklagat besked gjort bedömningen att det för närvarande inte finns något särskilt behov av ordningshållning inom de områden som omfattas av kommunens ansökan. Det finns inte några ansökningar avseende förordnande av enskilda ordningsvakter för tjänstgöring i områdena och Polismyndigheten berör i sitt besked inte heller frågan om sådana förordnanden. Med hänsyn härtill kan Polismyndighetens ställningstagande i frågan om förordnandeområde inte anses utgöra ett beslut enligt 3 § LOV. Ställningstagandet är därmed inte överklagbart med stöd av 10 § LOV.

Överklagbart beslut enligt 41 § förvaltningslagen (2017:900)

Enligt kammarrättens mening ger LOV inte utrymme för Polismyndigheten att meddela särskilda beslut om förordnandeområden. Regleringen i LOV förutsätter i stället att det är den enskilda ordningsvakten som ansöker om att bli förordnad och att frågan om förordnandeområde prövas inom ramen för ordningsvaktens ansökan.

Polismyndigheten har därför inte haft laglig möjlighet att bifalla kommunens ansökan. Beskedet saknar därför rättslig verkan. I beskedet anges vidare att det är ett förhandsbesked och hur kommunen ska gå till väga för att få ett formellt beslut som kan överklagas. Med hänsyn till regleringen i LOV kan beskedet inte heller anses få några faktiska

verkningar i den meningen att det skulle påverka eller inskränka kommunens möjligheter att agera för att ordningsvakter ska finnas på fler platser i kommunen. Med andra ord är de konsekvenser som kommunen tar upp konsekvenser av LOV:s utformning och inte rättsliga eller faktiska verkningar av det överklagade beslutet. Eftersom Polismyndighetens besked saknar verkningar för kommunen får det i stället ses som en underrättelse från Polismyndigheten om vilket myndighetens beslut kunde antas bli om någon ordningsvakt skulle ansöka om att förordnas för tjänstgöring i något av de områden som omfattas av kommunens ansökan. Beskedet är därför snarast att jämföras med ett sådant förhandsbesked som inte är överklagbart (jfr RÅ 1990 ref 100), varför förvaltningsrätten haft rätt i att avvisa överklagandet. Det har därför även saknats skäl för förvaltningsrätten att pröva Polismyndighetens avvisningsbeslut därefter. Kommunens överklagande av förvaltningsrättens beslut ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Petter Classon

Birgitta Henriksson

Anna Rusth-Borg
referent



FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 4

BESLUT
2019-05-14
Meddelat i Malmö

Mål nr
593-19
3245-19

KLAGANDE

Staffanstorps kommun
245 80 Staffanstorp

KLANDRADE AVGÖRANDE

Polismyndigheten, Region Syds besked den 10 december 2018 och beslut
den 6 mars 2019

SAKEN

Förordnandeområde enligt lagen om ordningsvakter; fråga om överklagbara
beslut

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar överklagandena.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Efter en ansökan från Staffanstorps kommun lämnade Polismyndigheten, Region Syd den 25 maj 2018 ett besked med innebörd att i beskedet angivna områden i kommunen är område där förordnade ordningsvakter får tjänstgöra med stöd av 3 § lagen (1980:578) om ordningsvakter, LOV. Beskedet gällde för tiden fram t.o.m. den 31 december 2018.

I november 2018 ansökte Staffanstorps kommun om utökat och förlängt område. Polismyndigheten lämnade dock den 10 december 2018 besked om att angivna områden i nuläget inte utgör sådant område där av myndigheten förordnade ordningsvakter med stöd av 3 § LOV är behöriga att tjänstgöra, se bilaga 1 till detta beslut. Staffanstorps kommun har därefter på nytt lämnat in en ansökan om prövning av förordnandeområde. Polismyndigheten beslutade den 6 mars 2019 att avvisa denna ansökan med hänvisning till pågående domstolsprövning av beskedet från december 2018, se bilaga 2.

Staffanstorps kommun yrkar att Polismyndighetens besked den 10 december 2018 ska upphävas och att förvaltningsrätten beslutar att av Polismyndigheten förordnande ordningsvakter får tjänstgöra inom område enligt dess ansökan. Kommunen yrkar även att Polismyndighetens beslut den 6 mars 2019 ska upphävas och att mål nr 3245-19 återförvisas till Polismyndigheten för sakprövning. Staffanstorps kommun anför bl.a. följande. Polismyndigheten menar att myndighetens besked på ansökan daterad den 14 november 2018 är ett förhandsbesked och inte ett beslut som kan överklagas. Varken i LOV eller ordningsvaktsförordningen (1980:589) anges något som utgör författningsstöd för Polismyndigheten att efter en ansökan om så kallat 3 §-förordnande meddela inte överklagbara ”besked” eller ”förhandsbesked”. Inte heller i lagförarbetena eller i Polismyndighetens egna allmänna råd, finns något som utvisar rätt eller möjlighet att utfärda ”besked” eller ”förhandsbesked”

med anledning av inkomna ansökningar enligt 3 § LOV. Av dessa rättskäl-
lor framgår istället att Polismyndighetens avgöranden i denna ärendekate-
gori är att betrakta som beslut. Beslutet har vidare syfte, innebörd och inne-
håll som medför faktiska verkningar för kommunen. Dessa består bl.a. av att
kommunen inte äger möjlighet att bedriva en kompetensenlig verksamhet av
stort värde för kommuninvånarna. Det saknas även författningsstöd för upp-
fattningen att det finns ett krav på att en enskild ordningsvakt själv först
måste ha gjort en formell ansökan om förordnande för att det ska finnas en
rätt att överklaga det i målet aktuella beskedet. Polismyndighetens avgö-
rande av nu aktuell ansökan utgör ett sådant förvaltningsbeslut som är över-
klagbart. Polismyndigheten har vidare avvisat kommunens ansökan daterad
den 7 januari 2019 utan någon hänvisning till vilket lagrum som åberopas
till stöd för beslutet. Beslutet följer därför inte vad som föreskrivs i 32 § för-
valtningslagen (2017:900), FL. Det som med utgångspunkt i avfattningen av
beslutet framstår som sannolikt är att Polismyndigheten har menat att 39 §
FL är tillämplig. Denna bestämmelse har motiverats med att ”samma sak”
inte ska kunna bli föremål för prövning i parallella förfaranden i två instan-
ser. Den ansökan som Polismyndigheten nu har avvisat omfattar inte samma
geografiska område som det som är föremål för förvaltningsrättens prövning
i mål nr 593-19, utan avser även ett ytterligare område i centrala Staffans-
torp. Det är därför klart att det inte är fråga om ”samma sak”. Vidare grun-
dar sig varje ansökan på vid tiden för ansökan föreliggande omständigheter
och sakförhållanden. Det ligger i sakens natur att sakförhållandena förändras
över tid.

Förvaltningsrätten har inhämtat yttrande från Polismyndigheten i mål nr
593-19, varvid myndigheten anfört bl.a. följande. Polismyndighetens upp-
fattning är att enbart en enskild ordningsvakt kan erhålla ett formellt över-
klagbart beslut om förordnande att tjänstgöra på en plats som avses i 3 §
LOV. Ansökan kan därmed enbart göras av en enskild person i enlighet med
bestämmelserna i ordningsvaktsförordningen. Polismyndigheten är således

formellt förhindrad att fatta formellt beslut med hänvisning till ifrågavarande bestämmelser i de fall ansökan kommer från en kommun eller annan sakägare. För att möta det behov som finns att erhålla utlåtande om huruvida ett område är ett sådant område där ordningsvakter kan tjänstgöra har Polismyndigheten anammat en ordning där förhandsbesked lämnas avseende dessa områden när sakägare ställer fråga härom. I beskedet lämnas vidare uppgifter om hur sakägaren ska gå tillväga för att få frågan prövad av högre instans, det vill säga en formell ansökan om förordnande som ordningsvakt måste göras i enlighet med 1 § ordningsvaktsförordningen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

I det överklagade ”beskedet” har Polismyndigheten gjort en prövning av förordnandeområde enligt 3 § LOV. Enligt Polismyndigheten är det emellertid endast fråga om ett förhandsbesked som inte är överklagbart, eftersom LOV förutsätter en ansökan och en prövning inom ramen för ett ärende som rör en enskild sökande.

Av 10 § LOV framgår att Polismyndighetens beslut i ärenden enligt den lagen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detta innebär dock inte att alla beslut med koppling till LOV är överklagbara (jfr RÅ 2010 ref. 29). Förvaltningsrätten har därför först att ta ställning till om Polismyndighetens ”besked” är att betrakta som ett beslut enligt LOV.

Inledningsvis konstaterar domstolen att rubriceringen ”besked” istället för beslut saknar betydelse för frågan om överklagbarhet (jfr t.ex. RÅ 2004 ref. 8 och RÅ 2007 ref. 7).

LOV trädde i kraft den 1 januari 1981 och har därefter inte ändrats i något avseende som är av betydelse för prövningen i dessa mål. Lagens utgångspunkt är att ordningsvakter i vissa särskilt angivna fall ska kunna förordnas

av Polismyndigheten för att medverka till att upprätthålla allmän ordning, dvs. att utgöra ett komplement till en samhällsfunktion som i första hand åligger Polismyndigheten. I 3 § LOV finns därutöver en undantagsreglering som ger möjlighet att även i andra fall förordna ordningsvakter. För detta krävs att det finns ett särskilt behov och att det är av väsentlig betydelse från allmän synpunkt. Vidare ska det i ett förordnande anges för vilken verksamhet och inom vilket område det gäller samt ska, vid förordnande enligt 3 §, förordnandet innehålla uppgift om tjänstgöringsställe (5 §).

Den utredning som låg till grund för LOV föreslog en delvis annan lagstiftning än den som senare antogs av Riksdagen. Något förenklat innebar utredningens förslag att Polismyndigheten, utöver beslut om förordnande till enskilda ordningsvakter, också skulle besluta om områden där ordningsvaktsverksamhet ska bedrivas och att en förordnad ordningsvakt, som huvudregel, skulle få tjänstgöra inom sådana beslutade områden (se SOU 1978:33 s. 215 f.; jfr lagförslaget 4 § på s. 19). Förslaget i denna del förkastades dock av departementschefen (prop. 1979/80:122 s. 34 f.). Förvaltningsrätten konstaterar att lagtexten i LOV endast tar sikte på enskilda ordningsvakter och den prövning som ska göras i ärende som initieras av en enskild. Denna slutsats vinner ytterligare stöd av regleringen i ordningsvaktsförordningen.

Förvaltningsrätten finner att den ordning med förhandsbesked och prövning av förordnandeområde, på ansökan av en kommun eller annan sakägare, som Polismyndigheten tillämpar inte har stöd i gällande lagstiftning rörande ordningsvakter. Polismyndighetens ”besked” i en sådan fråga kan därför inte anses utgöra ett beslut enligt LOV och kan därmed inte heller överklagas med stöd av 10 § LOV.

Frågan är då om Polismyndighetens besked kan vara överklagbart med stöd av andra bestämmelser.

Enligt 41 § FL får ett beslut överklagas om beslutet kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt. Denna bestämmelse ger uttryck för vad som tidigare kommit till uttryck i Högsta förvaltningsdomstolens praxis och som innebär att det är ett besluts faktiska verkningar som är i grunden avgörande för bedömningen av ett besluts överklagbarhet (se prop. 2016/17:180 s. 252). I det aktuella beskedet redovisar Polismyndigheten sin uppfattning att det inom ett antal områden i Staffanstorps kommun inte råder sådana förhållanden att det kan bli aktuellt med ett ordningsvaktsförordnande enligt 3 § LOV. Beskedet kan synas ha effekt för Staffanstorps kommun bl.a. avseende hur kommunen kan lägga upp sitt arbete kring allmän ordning och säkerhet i kommunen. Någon faktisk effekt har det emellertid inte eftersom Polismyndigheten saknar befogenhet att medge ett sådant område (jfr RÅ 2010 ref. 72). Polismyndighetens besked den 10 december 2018 kan därmed inte anses utgöra ett överklagbart beslut varför Staffanstorps kommuns överklagande av detta ska avvisas.

Under dessa förhållanden kan inte heller Polismyndighetens beslut den 6 mars 2019, som i huvudsaken också gäller frågan om förordnandeområde, anses utgöra ett överklagbart beslut. Även detta överklagande ska därför avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 3 (FR-03)

Fredrik Löndahl
chefsrådman

Karin Ivstam
rådman

I avgörandet har även deltagit nämndemännen Gull-Maj Banke, Nichodemus Nilsson och Catarina Ruler Liljestränd. Rätten är enig.

Sabina Karlsson har föredragit målen.



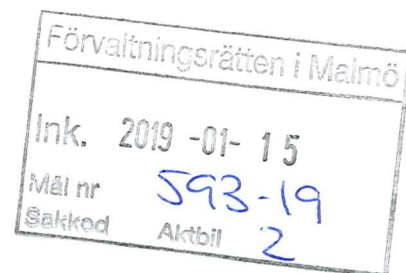
Polisen

Rättsavdelningen Syd
Förvaltningsrätt 4

BESKED

1 (2)

Datum
2018-12-10
Diariennr (åberopas)
A592.749/2018



Staffanstorps kommun
Rådhuset, Torget 1
245 80 Staffanstorp

Polismyndighetens prövning av förordnandeområde enligt 3 § lagen (1980:578) om ordningsvakter (LOV)

Besked

Polismyndighetens besked är att de tre alternativ Staffanstorps kommun angett i sin ansökan i nuläget **inte** utgör sådant område där av Polismyndigheten förordnade ordningsvakter med stöd av 3 § LOV är behöriga att tjänstgöra.

Bakgrund

Ni har i en ansökan som kom in till Polismyndigheten den 19 november 2018 ansökt om att ordningsvakter som är förordnade enligt 3 § lag LOV ska vara behöriga att tjänstgöra i Staffanstorps kommun och Rådhuset.

Som grund för ansökan har ni anfört att det förekommer ordningsstörningar i centrum på specifika platser där ungdomar befinner sig och att detta kräver insatser nästan dagligen av ordningsvakter. I ansökan har ni även anfört att Medborgarkontoret (Rådhuset) under en längre tid haft problem med en missbrukare som agerar hotfullt och aggressivt och att ordningsvakter vid ett flertal tillfällen fått omhändertaga personen.

Motivering

Av 2 och 2 b §§ LOV framgår att ordningsvakter kan förordnas att upprätthålla allmän ordning på ett antal områden utan att Polismyndigheten först gör en bedömning av ordningsläget på platsen.

Av 3 § LOV framgår det att om det finns särskilt behov och det är av väsentlig betydelse från allmän synpunkt, får ordningsvakter förordnas även i annat fall än som avses i 2 – 2 b §§.

Av 6 kap. i Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd om ordningsvakter, PMFS 2017:12, FAP 670-1, framgår bl. a. hur Polismyndigheten ska gå tillväga vid prövningen av om det föreligger ett särskilt behov av ordningsvakter på en plats.

Polismyndigheten har prövat Staffanstorps kommuns olika alternativ i ansökan utifrån de schematiska frågorna i 6 kap. i FAP 670-1. Denna prövning visar att det inte enbart mot bakgrund av de i er ansökan redovisade orsakerna kan anses föreligga ett särskilt behov av förordnade ordningsvakter på platsen. Det finns inte heller något stöd för sådan ordningshållning genom granskning av brottsstatistik, ordningsvaktsrapporter, omhändertagna personer eller andra ordningsstörningar som kommit in till Polismyndigheten.

Polismyndigheten finner således att det i nuläget inte föreligger något särskilt behov av förordnade ordningsvakter i Staffanstorps kommun och Rådhuset och det är inte heller av väsentlig betydelse från allmän synpunkt.

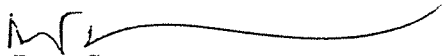
Överklagan

Detta är ett förhandsbesked och inte ett beslut som kan överklagas. För att få frågan prövad av högre instans ska en formell ansökan om förordnande som ordningsvakt göras i enlighet med 1 § ordningsvaktsförordningen (1980:589). Först när ett formellt beslut om avslag har fattats på en sådan ansökan kan Polismyndighetens beslut överklagas genom den person som beslutet angår, det vill säga den ordningsvakt som gjort ansökan.

Bilagor

Yttrande från LPO Kävlinge
Underrättelseanalys

POLISMYNDIGHETEN


Peter Saarmann



Polisen

Rättsavdelningen Syd
Förvaltningsrätt 4

BESLUT

Datum

2019-03-06

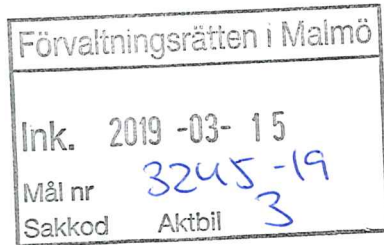
Diariennr (åberopas)

A020.349/2019

Saknr

676

Staffanstorps kommun
Rådhuset Torget 1
245 80 Staffanstorp



Prövning av förordnandeområde enl 3§ Lag (1980:578) om ordningsvakter

Beslut


Polismyndigheten avvisar ansökan om prövning av förordnandeområde enligt 3§ Lag (1980:578) om ordningsvakter.

Skäl för beslut

Ansökan om prövning av förordnandeområde enligt 3§ Lag (1980:578) om ordningsvakter inkom till Polismyndigheten 2019-01-10. Ni har tidigare inkommit med ansökan gällande prövning av förordnandeområde, ärende A592.749/2018. Det ärendet har ni efter att ha fått ett negativt besked överklagat till Förvaltningsrätten.

Polismyndigheten kan konstatera att det geografiska området som ni önskar få prövat som förordnandeområde i ansökan med diarienummer A020.349/2019 i sin helhet ingår i det geografiska området som är prövat i ärende A592.749/2018.

Med anledning av att det redan finns en öppen ansökan gällande det område ni önskar få prövat som förordnandeområde i ärende A020.349/2019 så avvisas härmed ansökan.


Peter Saarman
Gruppchef förvaltningsrätt

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga



Polisen

Polismyndigheten
Rättsavdelningen Syd
Förvaltningsrätt 4

1 (1)

Datum
2019-03-06

HUR MAN ÖVERKLAGAR POLISMYNDIGHETENS BESLUT

Om Ni anser att detta beslut är fattat på fel eller otillräcklig grund eller är felaktigt på något sätt, kan Ni överklaga det. Skriv i så fall till:

Rättsavdelningen
(Se adressuppgifter nedan)

Ange:

1. ärendets diarienummer
2. Ert namn, adress och telefonnummer
3. varför Ni anser att beslutet ska ändras
4. vilket beslut Ni hade tänkt Er

Underteckna skrivelsen och se till att den kommer till polismyndigheten inom tre veckor från den dag då Ni fick del av detta beslut. Kommer den senare kan polismyndigheten avvisa överklagandet. Om skrivelsen kommer in i rätt tid, kommer polismyndigheten att pröva om beslutet ska ändras. Om så ej blir fallet översänds ärendet till förvaltningsrätten som skall pröva överklagandet.

Beslut om förvar enligt utlänningslagen får överklagas utan samband med ärendet i övrigt och utan begränsning av viss tid.



Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.